

Utbildningsvetenskaplig kärna I för förskollärare och grundlärare Core of Educational Science I for Preschool Teachers, Teachers in Extended School and Primary Education

30 högskolepoäng

30 credits

Ladokkod: CUVK11

Revision: 2.3

Fastställt av: Utskottet för utbildningar inom pedagogik och lärande 2022-01-20

Gäller från: VT 2022

Nivå: Grundnivå

Huvudområde (successiv fördjupning): Pedagogiskt arbete (G1N)

Utbildningsområde: Undervisning 67%, Verksamhetsförlagd utbildning 33%

Ämnesgrupp: Pedagogik

Förkunskapskrav: Studenten ska vara antagen till något av följande utbildningsprogram vid Högskolan i Borås

- Förskolläraryrket, 210 högskolepoäng
- Grundläraryrket med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3, 240 högskolepoäng
- Grundläraryrket med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6, 240 högskolepoäng

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Innehåll

Kursen ger en överblick över skolväsendets framväxt, nutida villkor och organisation samt behandlar läraryrket ur både ett historiskt perspektiv och ett samhällsperspektiv. Centralt är frågor som rör demokrati, värdegrund och inkludering samt lärares yrkesetik. Stort fokus läggs också på första- och andraspråksutveckling, flerspråkighet samt samspelets och kommunikationens betydelse i lärande. Läraryrket behandlas ur ett verksamhetsnära perspektiv där forskning om barns och ungas utveckling och lärande samt lek och estetiska lärprocesser sätts i relation till didaktik, lärares ledarskap och förhållningssätt. Muntlig framställning och ledarskap liksom skrivande och bearbetning av texter mot en akademisk miljö ingår i kursen. I kursen ingår en kortare sammanhängande verksamhetsförlagd utbildning (VFU) samt fältdagar.

Mål

Efter avslutad kurs ska studenten kunna, med avseende på,

1. Kunskap och förståelse

- 1.1 beskriva förskolans och skolans uppdrag i relation till yrkesrollen
- 1.2 förklara hur verksamheten i förskolan/grundskolan kan vara inkluderande respektive exkluderande
- 1.3 redogöra för barns utveckling, lek och lärande i relation till olika teoretiska perspektiv
- 1.4 redogöra för och identifiera centrala begrepp och stadier i barns språkutveckling
- 1.5 redogöra för olika perspektiv på andraspråksutveckling och flerspråkighet
- 1.6 redogöra för regler om upphovsrätt och sekretess rörande förskola/grundskola
- 1.7 identifiera grupprocessers olika delar och utmaningar i kollegialt lärande
- 1.8 redogöra för skolväsendets historiska utveckling, aktuella villkor och organisation i Sverige samt yrkesprofessionens framväxt
- 1.9 redogöra för teknikutvecklingen i förskola/skola och dess inverkan på läraryrket

2. Färdighet och förmåga

- 2.1 planera, genomföra, analysera och redovisa intervjuer gällande yrkesrollen
- 2.2 söka och identifiera olika publikationer med fokus på vetenskapliga artiklar samt motivera val av vetenskaplig artikel
- 2.3 läsa och skriva grundläggande akademiska texter och skriva enligt vedertagen svensk skriftspråksnorm

- 2.4 presentera muntligt ett förberett innehåll med retorisk medvetenhet, anpassning till mottagare och med ett uttal som är förståeligt
- 2.5 planera, genomföra, analysera och redovisa observation gällande yrkesrollen
- 2.6 etablera kontakt med barn/elever och i samråd med VFU-lärare leda lärandesituationer i förskola/grundskola
- 2.7 observera ledarrollen/läraryrollen och visa ansvar, intresse och engagemang för läraruppdraget
- 2.8 kommunicera kursens innehåll genom att med barn/elever och yrkesverksamma/kollegor använda ämneskunskaper och ämnesdidaktiska begrepp
- 2.9 utföra en pedagogisk aktivitet för barn/elever
- 2.10 planera, redovisa och värdera en lärprocess med ett estetiskt innehåll

3. Värderingsförmåga och förhållningssätt

- 3.1 redogöra för och problematisera centrala teorier om kunskap, lärande och barns/elevs utveckling
- 3.2 redogöra för och diskutera lärarens etiska ansvar i det pedagogiska arbetet och förskolans/grundskolans värdegrund inbegripet grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter
- 3.3 reflektera över det egna yrkesvalet utifrån professionskriterier
- 3.4 reflektera över och värdera hur olika förhållningssätt kan främja andraspråkutveckling
- 3.5 redogöra för och diskutera det svenska utbildningssystemets framväxt i relation till samhällets utveckling

Undervisningsformer

Undervisningen i kursen består av

- föreläsningar
- workshops
- seminarier
- studiegruppsarbete
- verksamhetsförlagd utbildning

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.

Examinationsformer

Kursen examineras genom följande examinationsmoment:

(IN01) Vetenskaplig metod observation

Skriftlig gruppinlämning

Lärandemål: 2.3, 2.5

Högskolepoäng: 1,0

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(IN02) Barns/elevs utveckling och lärande

Parvis skriftlig inlämning

Lärandemål: 1.3, 2.2, 2.3, 3.1

Högskolepoäng: 5,0

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

(IN03) Professionell yrkesrollsutveckling

Individuell skriftlig inlämning

Lärandemål: 1.1, 2.1, 2.3, 3.3

Högskolepoäng: 2,0

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

(IN04) Utbildningshistoria

Skriftlig examination

Lärandemål: 1.8, 1.9, 3.5

Högskolepoäng: 1,0

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(NÄ01) Talverkstäder

Muntlig framställning enskilt och i grupp

Lärandemål: 2.4

Högskolepoäng: 2,0

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(NÄ02) VFU

Verksamhetsförlagd utbildning

Lärandemål: 2.6, 2.7, 2.8, 2.9
Högskolepoäng: 3,0
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(RE01) Vetenskaplig metod intervju

Muntlig och skriftlig gruppredovisning
Lärandemål: 2.1, 2.3, 2.4
Högskolepoäng: 2,0
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(SE01) Seminarium Kollegialt lärande

Muntligt gruppseminarium
Lärandemål: 1.7
Högskolepoäng: 1,0
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(SE05) Demokrati, etik och inkludering

Muntligt seminarium
Lärandemål: 1.1, 1.2, 3.2
Högskolepoäng: 2,0
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(SE03) Estetik och lärande

Muntligt gruppseminarium
Lärandemål: 2.10
Högskolepoäng: 1,0
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(SE04) Seminarium Flerspråkighet och andraspråksutveckling

Seminarium med skriftlig inlämning (reflektionsdokument)
Lärandemål: 1.5, 2.3, 3.4
Högskolepoäng: 5,0
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

(TE01) Regler kring upphovsrätt och sekretess

Individuell skriftlig tentamen
Lärandemål: 1.6
Högskolepoäng: 1,0
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

(TE02) Språkutveckling

Individuell skriftlig tentamen
Lärandemål: 1.4
Högskolepoäng: 2,0
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

(TE05) Akademiskt skrivande

Individuell skriftlig tentamen
Lärandemål: 2.3
Högskolepoäng: 2,0
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Det maximala antalet examinationstillfällen för varje examination i kursen är 5. Ett förbrukat examinationstillfälle är en examination där studenten har fått betyg (U/G/VG).

Den sammanhängande VFU-perioden är en examination där 100% närvaro gäller. Bedömning av den verksamhetsförlagda utbildningen sker enligt ett systematiserat och validerat bedömningsformulär. Det maximala antalet examinationstillfällen för verksamhetsförlagd utbildning är två. Examinator kan med omedelbar verkan avbryta en students verksamhetsförlagda utbildning, eller motsvarande, om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att barns/elevs säkerhet, integritet eller föräldrars förtroende för verksamheten riskeras. När verksamhetsförlagd utbildning avbryts på detta sätt innebär det att studenten underkänns på aktuellt moment och att ett verksamhetsförlagd utbildningstillfälle är förbrukat. I sådana fall skall en individuell utvecklingsplan upprättas av examinator i samråd med studenten. Student som underkänts i den praktiska delen har möjlighet att genomgå ytterligare ett verksamhetsförlagd utbildningstillfälle på denna kurs såvida inte två examinationstillfällen redan förbrukats. Om student på eget initiativ avbryter verksamhetsförlagd utbildning,

leder avbrottet till att studenten underkänns på kursen. Studenten erbjuds i sådant fall en ny praktikperiod i samband med nästa kurstillfälle såvida inte det maximala antalet examinationstillfällen redan uppnåtts.

Betyg grundas på en samlad bedömning av studentens kunskaper, färdigheter och värderingsförmåga. Väl godkänd, VG, på hel kurs kan student erhålla när student har VG på mer än 50% av de poäng som är VG-grundande.

Om studenten har ett beslut/rekommendation om särskilt pedagogiskt stöd från Högskolan i Borås på grund av funktionsnedsättning, har examinator rätt att anpassa examinationen. Examinator har att utifrån kursplanens mål avgöra om examinationen kan anpassas i enlighet med beslutet/rekommendationen.

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Kurslitteraturen är i huvudsak på svenska men kurslitteratur på engelska, norska och/eller danska kan förekomma.

Almström Persson, Gunilla, Blomström, Vendela, Vogel, Anna & Wirdenäs, Karolina (2016). *Språk i samspel: retorik för pedagoger*. Stockholm: Aglaktuq (130 s)

Barnkonventionen: FN:s konvention om barnets rättigheter. (2019). Stockholm: UNICEF Sverige (64 s)

Bie, Kristin (2014). *Reflektionshandboken för pedagoger*. 1. uppl. Malmö: Gleerups (122 s)

Björkdahl Ordell, Susanne (2007). Etik: Vad är det som styr vilka etiska regler som finns? I Dimenäs, Jörgen (red.) (2007). *Lära till lärare: att utveckla läraryrket - vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig metodik*. 1. uppl. Stockholm: Liber, ss. 21-28 (8 s)

Blomström, Vendela & Wennerberg, Jeanna (2021). *Akademiskt läsande och skrivande*. [Malmö]: MTM (337 s)

Edling, Silvia (2021). *Läroplansteori för lärare. En introduktion*. Lund: Studentlitteratur, ss. 13-110 (98 s)

Engdahl, Ingrid & Ärlemalm-Hagsér, Eva (2020). *Att bli förskollärare: mångfacetterad komplexitet*. Andra upplagan. Stockholm: Liber (348 s) (förskolläraryrket).

Erdis, Mare (2011). *Juridik för pedagoger*. 5. uppl. Lund: Studentlitteratur, ss. 161-167 (7 s)

Ehrlin, Anna (red.) (2020). *Eстетiska uttrycksformer i teori och praktik: bild-, drama- och musikdidaktik*. Första upplagan. Stockholm: Liber (158 s)

Hwang, Philip & Nilsson, Björn (2019). *Utvecklingspsykologi*. 4., rev. utg. Stockholm: Natur och kultur (417 s)

Insulander, Eva. & Selander, Staffan. (red.) (2021). *Att bli lärare*. 2. uppl. Stockholm: Liber (342 s) (grundläraryrket).

Jensen, Mikael (2016). *Lärande och lärandeteorier – om den intentionella människan*. Lund: Studentlitteratur, ss. 29-64 (36 s)

Kihlström, Sonja (2007). Observation som redskap. I Dimenäs, Jörgen (red.) (2007). *Lära till lärare: att utveckla läraryrket - vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig metodik*. 1. uppl. Stockholm: Liber, ss. 30-46 (17 s)

Kihlström, Sonja (2007). Intervju som redskap. I Dimenäs, Jörgen (red.) (2007). *Lära till lärare: att utveckla läraryrket - vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig metodik*. 1. uppl. Stockholm: Liber, ss. 47-69 (23 s)

Larsson, Esbjörn & Westberg, Johannes (red) (2019). *Utbildningshistoria: en introduktion*. Studentlitteratur: Lund, ss. 57-177, 219-240, 501-539 (182 s)

Läroplan för förskolan: Lpfö 18 (2018). Stockholm: Skolverket (19 s)

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet LGR11: reviderad 2019. (2019). Stockholm: Skolverket (292 s)

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet LGR22. (2022). Stockholm: Skolverket (292 s)

Nilsson, Björn (2016). *Samspel i grupp: introduktion till gruppdynamik*. 2., omarb. och utök. uppl. Lund: Studentlitteratur (187 s)

Nordgren, Pia (2021). *Språk i sikte. Barns interaktionsutveckling i relation till perception och kognition*. ss. 13-109. Lund:

Studentlitteratur (97 s)

Salamandeklarationen och Salamanca +10. (2006). [Stockholm]: Svenska Unescorådet (62 s)

SFS 2009:400. *Offentlighets- och sekretesslag.* Stockholm: Justitiedepartementet (utdrag enligt lärares anvisningar)

SFS 2010:800. *Skollag.* Stockholm: Utbildningsdepartementet (utdrag enligt lärares anvisningar)

SFS 2008:567. *Diskrimineringslag.* Stockholm: Kulturdepartementet (utdrag enligt lärares anvisningar)

SFS 2001:453. *Socialtjänstlag.* Stockholm: Socialdepartementet (utdrag enligt lärares anvisningar)

Svenska skrivregler. 4., [utök.] utg. (2017). Stockholm: Liber (308 s)

Svensson, Ann-Katrin (2009). *Barnet, språket och miljön. Från ord till mening.* Lund: Studentlitteratur, ss. 11-107 (97 s)

Säljö, Roger (2019). Medier i skola och undervisning – om våra kunskapers medieberoende. I Godhe, Anna-Lena & Sofkova Hashemi, Sylvana (red.) (2019). *Digital kompetens för lärare.* Första upplagan Malmö: Gleerups ss. 17-37 (20 s)

Wedin, Åsa & Musk, Nigel (red.) (2010). *Flerspråkighet, identitet och lärande: skola i ett föränderligt samhälle.* 1. uppl. Lund: Studentlitteratur, s. 1-260 (260 s)

Ytterligare litteratur kan tillkomma enligt lärares anvisningar (500 s)

Studentinflytande och utvärdering

Kursen utvärderas i enlighet med gällande riktlinjer för kursvärderingar vid Högskolan i Borås, där studenternas synpunkter ska inhämtas. Kursrapporten publiceras och återkopplas till deltagande och blivande studenter i enlighet med ovan nämnda riktlinjer, och ligger till grund för framtida utveckling av kurser och utbildningsprogram. Kursansvarig lärare ansvarar för att utvärdering enligt ovan genomförs.

Övrigt

Kursen ingår i följande utbildningsprogram:

- Förskollärarytbildning, 210 högskolepoäng
- Grundlärarytbildning med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3, 240 högskolepoäng
- Grundlärarytbildning med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6, 240 högskolepoäng